

Seg veed nu ikke ret, hvad der berettiger det ærede Medlem til at betragte Frimenighedsloven som en Lov, der alene er givet for Mindretallene. Jeg skal gjerne indrømme, at det oftest vil være eet eller flere Mindretal i et Sogn som benytte denne Lov, men jeg seer ikke, at der er Noget som helst til Hinder for, at det er et Fleertal, ja et meget stort Fleertal, der benytter den. Det er et af denne Lovs Fortrin, at den er for Alle. Hvad der næst den Slutning angaaer, som indeholdes i de af mig anførte Ord, saa vil jeg ikke ligefrem modsige den; dog skal jeg minde om, at dette Mindretal — for at blive ved dette Udtryk — jo foruden at lønne sin Sognepræst og bidrage til sin Sognkirke tillige skal lønne sin egen Præst og opføre sin egen Kirke, saa at det er klart, at faaer dette Mindretal en egen Ret, saa faaer det sandelig ogsaa særlige Forpligtelser. Men hvad der for mig er Hovedsagen, er, at Forholdet mellem disse to Lovforslag vistnok berettiger til en ganske anden Slutning, den nemlig, at hvis Fleertallet faaer Ret til at vælge sin Præst, saa bør Mindretallet nødvendigviis have Ret til at danne en Valg- og Hjælpe-menighed. Man maa ikke slaae sig til Ro med, at i de almindelige politiske Forhold er det Fleertallet, som skal herske, og Mindretallet, som skal finde sig deri og bestræbe sig for at blive Fleertal. Dette kan være sandt i de almindelige politiske Forhold, skjøndt det ærede Medlem netop i disse Forhold stadig er Mindretallenes trofaste Medlemmer — saaledes som han f. Ex. var det ifjor under Behandlingen af Valgloven — men her er der Tale om Forhold af en ganske særegen Natur, hvor der netop for et Mindretal kan være Spørgsmaal om Tilfredsstillelsen af en dyb aandelig Trang (Frølund: Na!). Der var et æret Medlem, som sagde: „Na!“ Jeg skal dertil bemærke, at det for mange Folk er en virkelig dyb og alvorlig Sag, hvem de faae til Præst. Jeg har ofte selv ude paa Landet været Vidne til den store og levende Interesse, hvormed man, naar Præsteembedet var ledigt, udtalte sig om, hvem man nu skulde have til Præst, og jeg har da ofte sagt til mig selv: Hvor det dog vilde være Synd af Kirkebestyrelsen at sende disse brave Mænd en

daarlig Makker, og hvor naturligt vilde det dog ikke være, om de havde en vis Ret til at deeltage i Afgjørelsen af, hvem de skulde have til Præst. Naar Kongen sender en Præst, kan det meget godt hændes, at denne snarere bliver Præst for Mindretallet end for Fleertallet, men naar Menigheden vælger en Præst, vil dette sjældnere være Tilfældet. For mig er denne Side af Sagen af saa stor Betydning, at hvis dette Lovforslag forelaa, uden at der samtids dermed forelaa en Lov om Frimenigheder, maatte jeg, og vistnok flere end jeg, stemme imod det. Loven om Frimenigheder er jeg en varm Ven af, thi jeg troer, at den vil bidrage til at fremme det aandelige Liv i Folketirken, medens jeg er en noget kjølig Ven af nærværende Lov, thi saadanne Forventninger kan man naturligviis ikke nære om dette lille Lovforslag; kan det bidrage til at vække nogen Interesse for, hvem man faaer til Præst, saa er det allerede godt.

Hvad endelig selve Lovforslagets Affattelse angaaer, kunde der være Afskilligt at bemærke derved, men da denne Behandling er den første, skal jeg indskrænke mig til nogle ganske enkelte Udsættelser. Efter § 1 maatte man antage, at Kjøbenhavn var indbefattet under Lovforslaget; men dette er tvivlsomt efter § 3, thi i Kjøbenhavn er der hverken Byraad eller Sognevaad. Ved Ordet „Capellan“ i samme Paragraph har man vistnok villet antyde, at personlige Capellaner ikke gik ind under Loven, men det er ikke tilstrækkelig tydeligt, thi personlige Capellaner maae betragtes som kongelige Embedsmænd, da de have kongelig Bestalling. Med Hensyn til Slutningsbestemmelsen i § 6, der, efter hvad Ordspøreren for Forslagsstillerne selv har bemærket, ikke stemmer med Skolesovens § 9, kan det være et Spørgsmaal, hvorvidt den er tilstrækkelig tydelig og fuldstændig. Der er nogle Classer af Sognepræster, som nødvendigen maatte udelukkes fra Lovens Omraade, nemlig Tugthuus- og Hospitalspræster, paa hvis Valg der naturligviis ikke kan være Tale om at lade Menigheden faae nogen Indflydelse. Endelig troer jeg, at det vil være umuligt at anvende Loven paa Færøerne, saa at dette Territorium altsaa maatte holdes ude af den.